

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 13P/269/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414215790
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Tomanicová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1414215790.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred samosudkyňou JUDr. Nadeždou Tomanicovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - M. a otec - D., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou na konanie H. pracovníčkou Okresného súdu Bratislava V, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Maloletý X., sa zveruje do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude vychovávať, zabezpečovať jeho výživu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Otec je povinný platiť na výživu maloletého X. sumu XX € mesačne počínajúc dňom 21.10.2014 vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné pre maloletého X. za dobu od 21.10.2014 do 08.03.2016 v sume XXX € je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku sa návrh matky zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 21.10.2014 žiadala matka, aby súd rozsudkom zveril maloletého X. do jej osobnej starostlivosti a aby otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou vo výške X.XXX,- € mesačne od 01.08.2012, splatnou vždy do 10. dňa v mesiaci do rúk matky. Svoj návrh odôvodnila tým, že v roku 2005 mala vzťah s otcom maloletého, manželstvo však neuzatvorili. Z tohto vzťahu sa dňa XX.XX.XXXX. v meste K. narodil syn X. bol na Úrade pre mládež a sociálne veci v meste K. v A. spísaný dokument o určení otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, v ktorom otec dieťaťa uznáva svoje otcovstvo k maloletému X. a matka dieťaťa s tým súhlasí. Asi tri mesiace po narodení maloletého sa jeho otec odsťahoval zo spoločnej domácnosti, od toho času sa matka o maloletého stará sama. Otec maloletého žiadnym spôsobom nezaujíma, nenavštevuje ho a ani ho nekontaktuje. Po opustení spoločnej domácnosti otec prispieval na výživu maloletého sumou XXX,- € mesačne. Prispievať na výživu maloletého prestal v auguste 2012 s odôvodnením, že so svojou súčasnou manželkou čaká ďalšie dieťa. Od toho času s ním matka nie je v žiadnom kontakte, matka sa otca pokúšala kontaktovať a vypátrať, no to sa jej nepodarilo. V roku 2012 sa matka so svojím súčasným manželom S. a s maloletým presťahovala do X. kde má manžel svoje rodinné zázemie. Od toho času žijú v spoločnej domácnosti na X.. Matka predpokladá, že priemerný mesačný zárobok otca presahuje sumu X.XXX,- amerických dolárov, otec je vojakom z povolania a zamestnáva ho armáda X. Matka je zamestnaná

v N. s priemernou hrubou mesačnou mzdou vo výške X.XXX,- €. Vyživovaciú povinnosť má iba voči maloletému X. Priemerné mesačné výdavky spojené s výživou maloletého predstavujú sumu vo výške XXX,- €, matka raz ročne s maloletým absolvuje dovolenku, pričom výdavky na maloletého predstavujú sumu vo výške približne XXX,- €. Na darčeky na Vianoce a sviatky matka vydá sumu vo výške približne XXX,- €.

K návrhu matka pripojila overenú kópiu konzulárneho oznámenia Ministerstva zahraničných vecí X.. zo dňa 16.06.2006, z ktorého vyplýva, že maloletý dňa XX.XX.XXXX nadobudol štátne občianstvo X.. K návrhu ďalej pripojila kópie rodného listu maloletého a výpisu zo zápisu o narodení č. 392/2005, z ktorých vyplýva, že maloletý sa narodil dňa XX.XX.XXXX v meste K. matke a otcovi. K návrhu pripojila tiež kópiu uznania otcovstva otcom maloletého, z ktorého vyplýva, že otec maloletého je štátnym príslušníkom X. a matka maloletého štátnou príslušníčkou Q..

Na informatívnom výsluchu dňa 01.03.2015 matka maloletého uviedla, že na podanom návrhu trvá, pričom žiada, aby súd otca maloletého zaviazal platiť výživné vo výške XXX,- € mesačne. O otcovi maloletého vie povedať len to, že je občanom X., žije niekde v S., pracuje pre armádu X. a pravdepodobne má ďalšie dve maloleté deti a je ženatý. K dispozícii má jeho e-mailovú adresu a telefónne číslo, avšak telefón nezdvíha a na elektronické správy neodpovedá. Matka do spisu založila potvrdenia o príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za roky 2012, 2013, 2014 a potvrdenie o návšteve A.koly maloletým.

Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 13P/269/2014-35 zo dňa 03.02.2015 súd v súlade s § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) ustanovil maloletému dieťaťu za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava. Kolízny opatrovník vo svojej správe z prešetrených pomerov zo dňa 10.08.2015 uviedol, že dňa 17.07.2015 a opakovane dňa 06.08.2015 vykonal šetrenie v rodine maloletého, pričom zistil, že matka maloletého nie je v kontakte s otcom maloletého, otec s nimi nekomunikuje a neplatí výživné. Matka maloletého v súčasnosti žije na adrese D. so svojím manželom S., s ktorým má maloleté dieťa S., a s maloletým.

Pobyt otca sa súdu nepodarilo zistiť. Otec sa pravdepodobne zdržiava v zahraničí, a to v X. na neznámej adrese. Lustráciou v dostupných registroch ani dopytom na Úrad hraničnej a cudzineckej polície a Veľvyslanectvo X..h sa súdu adresu pobytu otca nepodarilo zistiť. Súd preto otcovi uznesením č.k. 13P/269/2014-36 zo dňa 03.02.2015 ustanovil za opatrovníčku H., pracovníčku Okresného súdu Bratislava V, s ktorou vec prejednal. Opatrovníčka sa k návrhu nevyjadrila a nenavrholo vykonanie žiadnych dôkazov.

Súd vo veci nariadil na termín 08.03.2016 pojednávanie, ktorého sa zúčastnila matka maloletého a kolízny opatrovník. Otec maloletého ani jeho opatrovníčka sa pojednávania nezúčastnili, opatrovníčke otca bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené, pričom opatrovníčka svoju neúčast neospravedlnila. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu trvá. Kolízny opatrovník navrhol, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, aby bol otec zaviazaný platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrované dieťa mesačne a aby styk maloletého s otcom nebol upravovaný, keďže pobyt otca je neznámy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s návrhom a s ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

Maloletý žije so svojou matkou, jej manželom a so svojím nevlastným bratom v spoločnej domácnosti na adrese D.. Navštevuje súkromnú základnú školu T., pričom v súčasnosti je žiakom 4. triedy. Otec maloletého sa s maloletým a s matkou maloletého dlhodobo nestýka, nie je s nimi v žiadnom kontakte, o maloletého nejaví záujem a na výživu maloletého neprispieva. Otec žije pravdepodobne v X. pričom miesto jeho pobytu nie je matke maloletého známe. Matka maloletého pracovala v N. pričom jej priemerná mesačná mzda bola približne X.XXX,- € v hrubom. V súčasnosti je matka na rodičovskej dovolenke so svojím maloletým synom S.. Zamestnanie ani majetkové a príjmové pomery otca sa súdu nepodarilo zistiť.

Keďže je vo veci prítomný medzinárodný prvok (maloletý, ako aj jeho matka a otec nie sú občanmi Slovenskej republiky, ale občanmi X.), súd sa v prvom rade zaoberal tým, či je daná jeho právomoc rozhodnúť vo veci. V zmysle č. 8 nariadenia Rady (ES)

č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností majú vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu právomoc súdy toho členského štátu, kde má dieťa obvyklý pobyt v čase začatia konania. Keďže sa maloletý dlhodobo a trvalo zdržiava v Slovenskej republike, je daná právomoc súdov Slovenskej republiky. Miestna príslušnosť sa potom určuje v súlade s vnútroštátnymi predpismi. Čo sa týka vyživovacej povinnosti, v zmysle čl. 3 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná: a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu odporcu, alebo b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného, alebo c) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o osobnom stave, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov, alebo d) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov. Keďže obvyklý pobyt maloletého ako oprávneného je v Slovenskej republike a keďže konanie o vyživovacej povinnosti je spojené s konaním o rodičovských právach a povinnostiach, je daná právomoc súdov Slovenskej republiky.

Následne súd určoval rozhodné právo. V zmysle čl. 15 a nasl. Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, prijatého dňa 19.10.1996 v Haagu a zverejneného v zbierke zákonov Oznámením o prijatí č. 344/2002 Z. z. je rozhodným právom právo rozhodujúceho súdu, resp. právo štátu, v ktorom má dieťa obvyklý pobyt. V zmysle čl. 15 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti v spojení s čl. 3 Haagskeho protokolu z 23. novembra 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť (schváleného rozhodnutím Rady č. 2009/941/ES z 30. novembra 2009 o uzavretí Haagskeho protokolu z 23. novembra 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť Európskym spoločenstvom) je rozhodným právom vo veciach vyživovacej povinnosti právo obvyklého pobytu oprávneného. Z vyššie uvedených právnych noriem teda vyplýva, že rozhodným právom v tomto konaní je právo Slovenskej republiky.

Príslušná právna úprava v právnom poriadku Slovenskej republiky je nasledovná:

V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

V zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

V zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na vyššie uvedené súd vyhovel návrhu matky a rozhodol tak, že maloletého X. zveril do jej osobnej starostlivosti, pričom matka bude maloletého vychovávať, zabezpečovať jeho výživu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. K návrhu matky sa pripojil taktiež kolízny opatrovník maloletého. Súd dospel k záveru, že navrhované riešenie je v jeho záujme, je pre maloletého najlepšie a v zásade aj jediné možné. Pobyt otca nie je súdu ani matke maloletého známy, otec o maloletého nejaví žiaden záujem, nie je s ním v osobnom ani inom kontakte a na jeho výchove a výžive sa nepodieľa žiadnym spôsobom. Maloletý má zabezpečené všetky svoje potreby a má vytvorené podmienky pre svoj rozvoj; kolízny opatrovník ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v tomto smere neskonštatoval žiadne nedostatky. Keďže pobyt odporcu nie je známy a keďže otec o styk s maloletým nejaví záujem, ponechal súd styk maloletého s otcom neupravený.

Pokiaľ ide o výživné, súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého X. výživným vo výške XX,- € mesačne, a to odo dňa podania návrhu, teda odo dňa 21.10.2014. Matka súdu žiadnym spôsobom nepreukázala, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie výživného spätne. Keďže sa súdu nepodarilo zistiť majetkové ani príjmové pomery otca, určil súd výživné vo výške XX,- € mesačne, výška ktorého sa mu zdala primeraná. Návrh matky v prevyšujúcom zvyšku potom súd zamietol.

Vzhľadom na to, že otec bol povinný platiť výživné odo dňa podania návrhu, vznikol otcovi za obdobie od 21.10.2014 do 08.03.2016 dlh na výživnom vo výške XXX,- € (17 mesiacov x XX,- €). Ohľadom tohto zročného výživného súd rozhodol tak, že otec je povinný zaplatiť ho do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom Okresného súdu Bratislava IV do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v štyroch vyhotoveniach, len opatrovníčka otca maloletého, keďže ostatní účastníci konania sa práva na odvolanie vzdali.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané a datované, v dostatočnom počte rovnopisov) a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha).